

МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости божијој и вољи народа

КЊАЗ СРПСКИ.

На предлог Нашег министарског Савета
Узимајући у обзир:

да је указом Нашим од данашњег проглашено
ванредно или ратно стање;

да народни војници остављају своје породице
и своје домове, па иду да се боре са непријатељем
отачаства;

да је потреба, да се данас више него икада
одржи свуда потпуна сигурност лична, домаћа и
имовна од злих људи, и у свој земљи безусловна
покорност закону и брза послушност властима и у
опште стаалан ред;

да се та цел најсигурније постиже законитим,
а брзим кажњењем криваца;

да се тим отклања прека опасност за јавну
сигурност, и велика опасност за земаљску безбедност,

На основу члана 38. и 56. устава наредили
смо и наређујемо што следује, и што ће имати
силу закона

О ПРЕКОМ СУДУ.

Чл. 1.

Окружни судови у окрузима и суд вароша Бео-
града у Београду судиће и као преки судови.

Чл. 2.

У делима, која по овоме закону подлеже су-
ђењу преких судова, истражне и иследне власти
не ће се придржавати прописа у закону о криви-
чном поступку:

у § 28. и 58 односно присуствовања писара и
сведока;

у §. 71. односно састављања више спискова
од једнога који је за суд нужан;

у §. 73. другог одељка;

у допуни §. 81. осим последње тачке о изда-
вању реверса за одузете ствари;

у §. 86. 109. и 110;

у допуни §. 130. под б.;

у §. 131. односно предаје позива пред два
грађанина и односно издавања решења о притвору;

у допуни §. 131 под б. и в.;

у одељку првом §. 141;

у одељку другом §. 145;

ни наређења у §. 146. и 153. прописаних.

Чл. 3.

При извиђању дела, која долазе под суђење преких судова, иследна ће власт све усмено саслушати и извидети, па укратко на протоколу назначити казнимо дело, име ухваћеног кривца, саучесника, сведока, вештака и све што је о томе нашао за доказ, па ће послати одмах преком суду.

Нађена при овоме случају оруђа за извршење дела и друге знаке доказне, иследна власт одузеће и с кривцем такође суду послати ако је могуће; иначе учиниће што је нужно да се оне осигурају, како се не би поквариле, уништиле или измениле.

Чл. 4.

У преком суду судиће три судије.

Осуствујућег, спреченог или недостајућег судију, по писменој наредби председавајућег заступаће у суђењу други судски званичник, који има својства устројством окружних судова за судију прописана.

Чл. 5.

Осуствујућег, спреченог или недостајућег судију иследника и државног тужиоца, по писменој наредби председавајућег заступаће други судски званичник, који не мора имати својства за судију прописана.

Чл. 6.

Ако би се десило да је цео суд за суђење спречен недостатком судија или иначе, судиће дело

кривице најближи преки суд, коме ће спречени суд дело послати.

Чл. 7.

Под преко суђење долазе злочинства и преступљења:

Против отачаства, владоца и устава (глава девета).

Против закона, власти и јавног поретка (глава десета);

због убијства (глава петнајеста);

због повреде тела (глава деветнајеста);

против личне слободе (глава двадесета);

о крађи и утаји (глава двадесет трећа);

о разбојништву, ајдуковању и насилном изнуђавању (глава двадесет четврта);

о повреди туђих ствари (глава тридесета); и

опште опасна злочинства и преступљења (глава тридесет прва) општег казног законика, у колико која од овде споменутих злочинстава и преступљења нису ушла у војено судски законик од 17. Јуна ове године и стављана под суђење војених судова.

Члан 8.

Но преки суд суди, и то по војено-судском законнику од 17. Јуна ове године издатом, и она злочинства и преступљења, за која би био надлежан војени суд:

а., ако нема војеног суда у округу у оно време када би му се ухваћени кривац предати имао на суђење;

б., кад се војени суд у једном округу постојећи наглим маршом крене те не може кривца да прими или да примљенога кривицу извиди и суди;

в., кад је војени суд због војених узрока или других прилика ограничен на извесно место и простор, па због тога не може примити и судити дело учињено изван тога места и простора.

За уверење о свему овом служиће преком суду извештај војене или полицијске власти при спроводу кривца или иначе дати.

г., кад војени суд нађе да сам није надлежан па упутити дело преком суду; и

д., кад војени команданти сами или преко полицијске власти упуте какво дело преком суду.

Члан 9.

Упућено дело од војеног суда или команданта или полицијске власти примиће преки суд и онда, ако би налазио да је оно иступ, и судиће га као иступ по закону.

Члан 10.

Ако би се оптужени имао судити и за дело раније или доцније учињено, било мање или веће, које не долази под преки суд, судиће преки суд и о томе делу, уз оно, које подлежи суђењу његовом.

Члан 11.

Не може бити сукоба о надлежности између једног и другог преког суда.

Онај преки суд, коме је дело упућено, или се код њега појавило, дужан је исто у поступак предузети и судити као надлежан.

Члан 12.

Преки суд, како прими дело предаће одмах ислеђујућем судији, као државном тужиоцу, који ако нађе да је у предатом му делу тужба оптужујуће власти у основу добра, не ће сам другу састављати него ће одмах исту усвојити са свим или са нужном изменом и допуном. А ако нађе да тужба није у основу добра, онда ће исту одмах сам начинити и суду на решење предати.

Члан 13.

Преки суд како прими тужбу државног тужиоца, одмах ће решити, да ли има места да се оптужени под суд стави, па ако нађе да има, саопштиће то решење оптуженоме и наредити да се одмах претрес предузме. А ако реши да нема места стављању под суд, саопштиће то решење оптуженоме и државном тужиоцу, који ће у таквом случају свагда изјавити жалбу касационом суду.

Члан 14.

Предузети претрес и суђење не ће се прекидати осим ако би потреба била да се други претрес одреди. Но на другоме претресу не ће се позивати сведоци и вештачи, који су на ранијем претресу саслушавани, осим ако би се то нарочито за потребно нашло.

Члан 15.

Судије преког суда судиће и пресуду изрицати по својој савести и убеђењу, које су подрпили из укупног извиђаја и прибраних доказа; но у пресуди дужни су свагда изложити разлоге, на којима своје мишљење оснивају.

Члан 16.

Противу пресуде или решења, које би се у место пресуде о главној ствари изрекло, може се изјавити жалба за 24 сахата по саопштењу касационом суду.

А противу осталих решења само се уз главну ствар може жалба изјавити.

Члан 17.

По изјављеној жалби, дужан је суд најдаље за три дана поднети дело касационом суду.

Члан 18.

За разматрање пресуда и решења преког суда у касационом суду морају бити три судије.

Недостајућег или спреченог судију заступаће секретар истог суда.

Члан 19.

Прве примедбе касационог суда на пресуду и решење преког суда обвезне су за исти.

Члан 20.

Оснажене пресуде и решења касациони суд слаће одмах преком суду ради извршења.

Овако ће касациони суд поступати и са пресудама којима би оптужени на смрт осуђен био, а не ће чинити што је у § 283. закона о крив. поступку прописано.

Члан 21.

Касациони суд дужан је претходно и најбрже примљено дело размотрити, решити и преком суду послати.

Члан 22.

Извршну пресуду преки ће суд најдаље за 24 сахата послати на извршење.

Члан 23.

Преки судови а тако исто и суд касациони, докле траје преко суђење, радиће и ван прописаних часова па и у празничне дане, кад је потреба.

Члан 24.

За све што овим законом није другче наређено о делима, која суди преки суд, вреде наређења у кривичном поступку и устројству судова окружних и касационог.

Члан 25.

По овом закону судиће се само она кривична дела, која се догоде од дана, кад овај закон почне важити.

Члан 26.

Овај закон ступа у живот од данас, кад се књажевим указом прогласиће ванредно или ратно стање, и важиће до дана, кад се књажевим указом прогласи, да је престало ратно стање.

Препоручујемо Нашем министру правде да овај закон обнародује, а свима Нашим министрима, у колико се кога тиче, да се о извршењу његовом

старају; властима пак заповедамо, да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравају.

18. Јуна 1876. год.
у Алексинцу.

М. М. Обреновић с. р.

*Председник министарског савета,
министар грађевина,*

Стев Михаиловић с. р.

*Министар иностраних дела и по
потреби истуцајући председника
министарског савета,*

Јов. Ристић с. р.

Министар правде,

Јеврем Грујић с. р.

Министар унутрашњих дела,

Рад Милојковић с. р.

*Министар војни
почасни ађутант Његове Светлости,
артиљеријски пуковник,*

Јих. Николић с. р.

Министар просве. и црквених дела,

А. Васиљевић с. р.

Министар финансије,

В. Јовановић с. р.